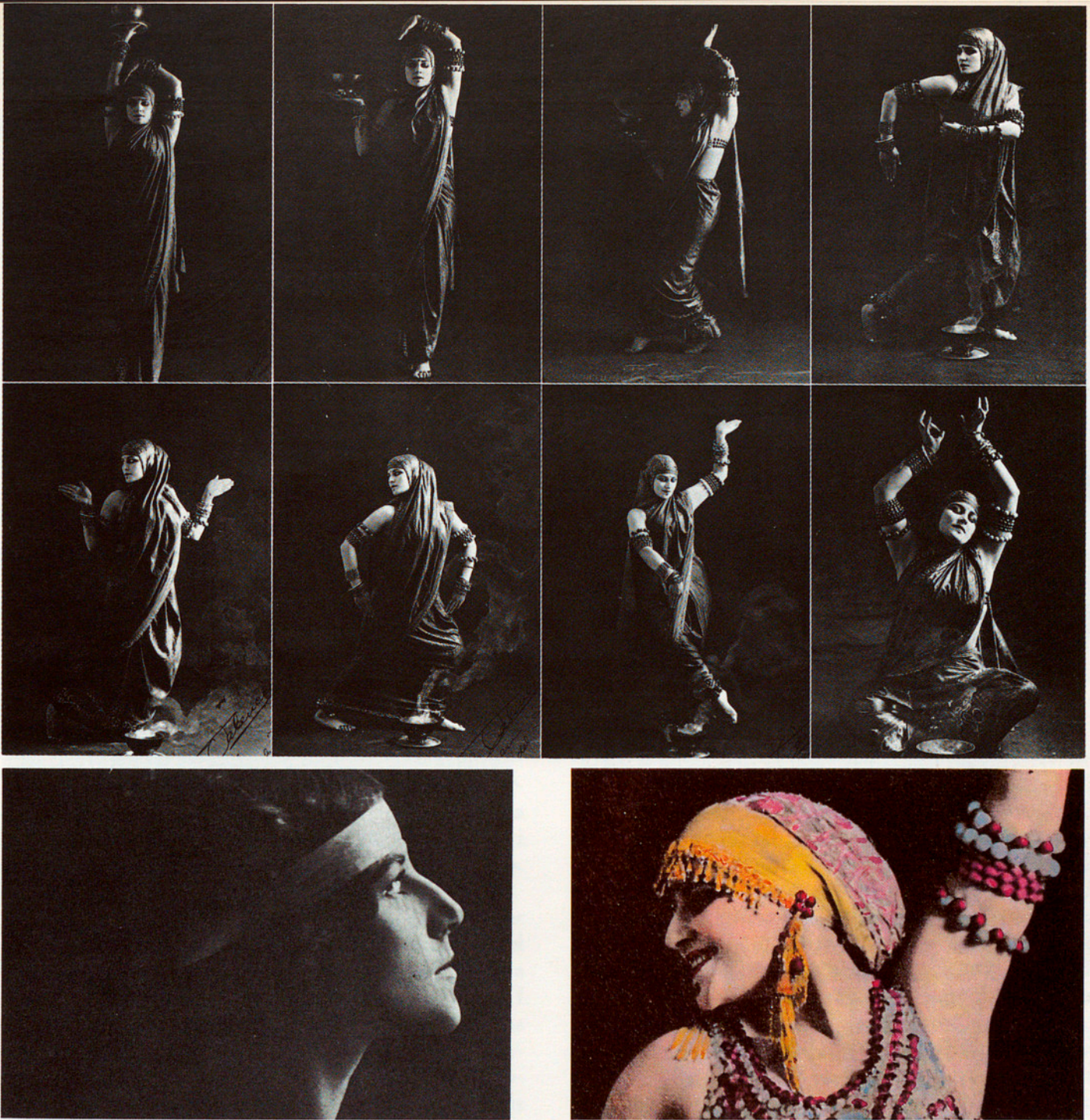

A VOLTES AMB EL CONGRÉS INTERNACIONAL DE TEATRE A CATALUNYA

PILAR RAHOLA

EL TAFETÀ VERMELL DE
LES SABATES

Tortola valència recuperada del cruel oblit:

La màgia d'una bellesa exòtica, arquejada pel joc sinuós de la dansa, el ressò de les llegendàries gestes, recontades per tots aquells que les van somiar, uns crims, excessius en la seva sensualitat, el bagul dels viatges, els vestits, i el tafetà vermell d'unes sabatetes gairebé de nina. Tòrtola València. I una exposició, que ens fa reviure el gust i l'aroma d'una època.

Paradigma d'un tipus de feminitat extrema, acurada en els detalls, que s'anava fent pas enmig de la moral de principi de segle. Tòrtola València també fou l'exponent més transparent d'una manera d'entendre l'art i consegüentment la vida. La vida com a deslliurament, immediatesa i explosió dels sentits.

Però aquella era encara una època amb capacitat de sorpresa i amb sentit de l'escàndol, i el testimoniatge viu, rítmic de Tòrtola València era un testimoniatge amb efectes sacsejadors. Ondejant el cos s'ondejaven

els principis, les pors ancestrals i una manera d'entendre el món que anava essent irremissiblement caduca.

Amb el canvi d'esquemes i de registre lingüístic o de sentit de l'art que s'ha operat, el símbol de Tòrtola València s'ha anat substituint per la mítica de Tòrtola València. La nostra absoluta incapacitat per a la sorpresa difícilment pot copsar, en tota l'amplitud, els elements distorsionadors que jugaven en la màgia que l'envoltava i que accentuaven, més si cal, el talent rebel de la seva manera de veure el món i de relacionar-se.

Tòrtola, doncs, com a mite, evocant-nos una parcel·le ja perduda de la utopia. Per al record, l'enveja d'unes nits de dansa ja irrecuperables, l'alè demiúrgic que transpirava i el ressò de color d'un tafetà vermell sobre unes sabates de nina ●

PILAR RAHOLA, escriptora i periodista